

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การรับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะ โรงไฟฟ้าแม่มาะ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบกลับมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนด้วยตนเอง ได้แก่คุณตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานกะที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 282 ชุด และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 7 ตอนดังนี้

- 4.1 ลักษณะข้อมูลผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 การรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะ
- 4.3 พฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานกะ
- 4.4 เมริยมเทียบการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และ แหล่งข้อมูลแตกต่างกัน
- 4.5 เมริยมเทียบพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และ แหล่งข้อมูลแตกต่างกัน
- 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
- 4.7 สรุปผลการวิเคราะห์ การรับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

1. ลักษณะข้อมูลผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปฏิบัติงานกะ โรงไฟฟ้าแม่มาะ 1-13 ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2542 มีจำนวน 686 คน ผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มเป้าหมายที่ทำงานเข้ากตามโครงการสายบังคับบัญชาจำนวน 608 คน ที่เหลือเป็นพนักงานขับเครื่องจักรกล (พขก.) จำนวน 44 คน เป็นผู้ปฏิบัติงานในเวลาปกติในงานตรวจสอบเครื่องกำจัดก้าชชัลเฟอร์ ได้ออกใช้ด้วยเครื่อง 4 – 7 จำนวน 34 คน ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มเป้าหมาย ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มงานคือ กลุ่มกองการผลิต 1, 2, 3 จำนวน 356 คน กลุ่มกองเชื้อเพลิงอ่านและน้ำ จำนวน 96 คน และกลุ่มกองซีลล์และเครื่องกำจัดก้าชชัลเฟอร์ ได้ออกใช้ด้วยเครื่อง จำนวน 156 คน

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูล จำนวน และ ค่าร้อยละ ของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตาม สถานที่ทำงาน ข้อมูลส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูล จากการศึกษาพบว่าผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างกองการผลิต 1, 2, 3 มีร้อยละ 55 ที่ทำงานเกี่ยวกับเดินเครื่องอุปกรณ์โรงไฟฟ้า 1-13 เช่น Boiler, Turbine, Heater, Generator, Pulverizer, Pump และ Fan ขนาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างกองนี้ถ้าและเครื่องกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ มีร้อยละ 27.3 ที่ทำงานเกี่ยวกับเดินอุปกรณ์สายพาน ลำเลียงเช่น Ash Silo และเดินอุปกรณ์เครื่องกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เช่น Absorber, Heater, Pump, Blower และ Fan กลุ่มตัวอย่างกองเชื้อเพลิงถ่านและน้ำ มีร้อยละ 17.7 ที่ทำงานเกี่ยวกับเดินอุปกรณ์สายพานลำเลียงถ่านหิน Vibrator Feeder, Crusher และเดินอุปกรณ์ผลิตน้ำในโรงกรองน้ำ รวมทั้งใช้สารเคมีต่างๆ ในการบำบัดน้ำให้ได้คุณภาพตามความต้องการของโรงไฟฟ้า

ผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.8 มีอายุงานมากกว่า 15 ปี ตามระยะเวลาเดินเครื่อง โรงไฟฟ้าน่วยที่ 1 เริ่มเดินเครื่องเมื่อ ปี พ.ศ. 2521 จนถึงโรงไฟฟ้าน่วยที่ 13 เริ่มเดินเครื่องเมื่อ ปี พ.ศ. 2538 หลังจากนั้นการรับคนใหม่เข้ามาทำงานด้านเดินเครื่องน้อยลง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี มีเพียง ร้อยละ 1.1 เท่านั้น

ลักษณะงานที่ปฏิบัติพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 41.1 ทำงานนอกห้องควบคุม ทำหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ตามช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ทุกๆ 2 หรือ 4 ชั่วโมง กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในห้องควบคุมเครื่อง มีร้อยละ 26.6 ที่ทำหน้าที่ควบคุมการเดินอุปกรณ์ด้วย Remote Control จากแผง Control Board หรือ Control Panel ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานทั้งในและนอกห้องควบคุมเครื่องมีร้อยละ 32.3 ทำหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุม ถังการในการเดินเครื่อง และมีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบสูงกว่า ลักษณะงานอื่นที่กล่าวมาแล้ว

ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานกะด้านเดินเครื่องสามารถรับรู้ได้หลายทาง เช่น จากการฝึกอบรม การประชุม ผู้บังคับชาญแจ้งให้ทราบโดยตรง จากรายงานผลการประชุมหรือบันทึกที่เวียนให้อ่าน ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้โดยวิธีนี้ ร้อยละ 38.8 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนร่วมงาน เช่น การสนทนากุญแจระหว่าง ปฏิบัติงานด้วยกันหรือหลังจากเสร็จงานที่ทำประจำ (Routine) เพราะการเดินเครื่องต้องทำงานประสานกันเป็นทีม มีร้อยละ 34.3 กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้จากบอร์ดติดประกาศตามสถานที่ทำงานของแต่ละกลุ่มงาน หรือติดใน Control Room หรือได้รับรู้จากบอร์ดนิทรรศการความปลอดภัยที่จัดขึ้น เป็นประจำทุกปี มีร้อยละ 10.4 กลุ่มตัวอย่างรับรู้จากข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวด่วนแม่มาส ลิ้งพิมพ์ รายสัปดาห์ที่แจกจ่ายให้อ่านใน Control Room มีร้อยละ 8.6 และกลุ่มตัวอย่างตอบไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจำนวน 6 คนหรือร้อยละ 2.2 พนักงานเป็นผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานทั้ง 3 กลุ่มงาน และทั้ง 3 ลักษณะงาน โดยให้เหตุผลว่าได้รับรู้อันตรายจากประสบการณ์หรือการสัมมัสตัวยตอนอย่าง

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และ ค่าร้อยละ ของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานที่
ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูล

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานที่ทำงาน		
1. กองการผลิต 1 , 2 , 3	155	55.0
2. กองเชื้อเพลิงถ่านและน้ำ	50	17.7
3. กองน้ำดื่มและเครื่องกำจัดก้าวซอฟต์แวร์	77	27.3
โดยอกไชต์		
รวม	282	100
อายุงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	3	1.1
2. 6 – 10 ปี	63	22.3
3. 11 – 15 ปี	67	23.8
4. มากกว่า 15 ปี	149	52.8
รวม	282	100
ลักษณะงาน		
1. ในห้องควบคุมเครื่อง	75	26.6
2. นอกห้องควบคุมเครื่อง	116	41.1
3. ในและนอกห้องควบคุมเครื่อง	92	32.3
รวม	282	100
แหล่งข้อมูล		
1. เพื่อนร่วมงาน	92	34.3
2. ผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรม รายงาน	104	38.8
3. ข่าวด่วนแม่เมะ ข่าวประชาสัมพันธ์	23	8.6
4. บอร์ดติดประกาศ บอร์ดนิทรรศการ	28	10.4
5. สื่อภายนอก วิทยุ โทรทัศน์	15	5.6
6. ไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	6	2.2
Missing 14 คน		
รวม	268	100

2. การรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะ

ในการศึกษารับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ คือ ศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญในสถานที่ทำงาน คำถามข้อย่อที่ 1-5 ศึกษารับรู้ถึงอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ข้อย่อที่ 6-15 ศึกษารับรู้วิธีการป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงาน ข้อย่อที่ 16-20 และศึกษารับรู้วิธีการหรือมาตรการควบคุมอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ข้อย่อที่ 21-25 ผู้วิจัยได้รวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาประมวลผลทางสถิติและประเมินเกณฑ์การรับรู้ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์การรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

คำถาม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์การรับรู้
1.ท่านทราบ นโยบาย และเป้าหมาย ด้านความปลอดภัย สุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และควบคุมความสูญเสีย ประจำปี 42 (MSM) ที่ มุ่งเน้น ควบคุม ตรวจสอบ และจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เกิดความปลอดภัย บ้างหรือไม่	1.65	0.77	พอเข้าใจ
2.ท่านทราบและเข้าใจ นโยบายการใช้ และ อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล (PPE) ที่ท่านต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด	2.21	0.78	พอเข้าใจ
3. ท่านทราบและเข้าใจ กฎความปลอดภัยทั่วไป โรงไฟฟ้าแม่مه้า ที่ ติดประกาศ ให้ท่านปฏิบัติตาม โดยเคร่งครัด	2.26	0.76	พอเข้าใจ
4. ท่านทราบ แผนควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่โรงไฟฟ้าต้อง ควบคุม และตรวจวัด ก๊าซชัลเฟอร์ไอกอกไซด์ ก๊าซไนโตรเจน ไกออกไซด์ ฝุ่นละออง น้ำทึบ และ ระดับเสียง บ้างหรือไม่	1.84	0.78	พอเข้าใจ
5. กระบวนการน้ำทึบ ของโรงไฟฟ้า ก่อนลงลำน้ำห้วยเป็ด ปัจจุบันยัง มีค่า เกินมาตรฐาน ที่กรมควบคุมมลพิษ คือค่า TDS มาก กว่า 1,300 mg/l ซึ่งอาจทำให้น้ำในอ่างแม่เมะมีกลิ่นเหม็น	1.00	0.88	พอรู้
6. ท่านทราบ ผลการตรวจวัดปริมาณ ฝุ่น เสียง แสง ความร้อน ก๊าซ และรังสี ที่ วศว.-พ.2. ได้ตรวจวัดในสถานที่ทำงานของท่าน และ ทราบ แนวทางการแก้ไขหากผลคืนค่ามาตรฐาน บ้างหรือไม่	1.25	0.88	พอรู้

ค่าตาม	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์การรับรู้
7. อันตรายของ ฝุ่น จะไปลดเนื้อที่การแยกเป็นชั้นของซิเจน และทำให้สมรรถภาพการทำงานของปอดเสื่อมลง โรงไฟฟ้าได้ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ความปลดออกกํานีค่าไม่เกิน 0.1 mg/m^3 ใน 8 ชม.	1.22	0.93	พอร์ต
8. บริเวณอุด บนถ่ายพื้นเด็กจากเครื่องตักขับฝุ่น (ESP) ไปบัง Silo หรือ หุบขันถ่ายพื้นถ่ายไปยังบ่อทิ้งพื้นเด็ก และในอาคารบดย่อยถ่านหินที่ Crusher House (ZS1-3) มีปริมาณความเข้มข้น ของฝุ่นสูง	1.86	0.95	พอเข้าใจ
9. ก๊าซชั้นฟอร์/dox ได้ออกไห้ด้วยหีบไอระเหย จากราเมน หากได้รับในปริมาณมากเกินไปจะทำให้เสนจนูก น้ำมูกไหล ระคายเคืองค่องค่อระบบทางเดินหายใจ โดยเฉพาะบริเวณหลัง Cooling Tower	1.89	0.93	พอเข้าใจ
10. การทำงานที่ต้องสัมผัส เสียงดัง จากเครื่องจักรอุปกรณ์ เกินกว่า 90 เดซิเบล ใน 8 ชม. ต่อวันเป็นประจำ จะทำให้ หูดีง หูหนวก และอาจทำให้การสื่อสารข้อความผิดพลาด จนเกิดอุบัติเหตุได้	2.35	0.77	พอเข้าใจ
11. การจัด แสงสว่าง ที่น้อยเกินไปจนต้องใช้สายตาเพ่งมากกว่าปกติ จะทำให้สายตาเมื่อยล้า ปวดศรีษะหรืออาจเกิดอุบัติเหตุในงานได้	2.34	0.77	พอเข้าใจ
12. รังสี ถูกนำมาใช้กับงานเอกสารเรย์ท็อ แล้วใช้กับอุปกรณ์เครื่องมือ วัดระดับใน โรงไฟฟ้า ท่านทราบ สอนที่ใช้งานและ ระยะห่าง ที่ปลดกํามือเข้าไปถูบึงงาน น้ำงหรือไม่	1.81	0.88	พอเข้าใจ
13. สภาพเวสดด้อมการทำงานที่มีอุณหภูมิสูงขึ้นจะทำให้รู้สึก อึดอัด 闷 ด ห ง ใจ ความเครียดสูง หากเกิดการสูญเสียแห่งอนาคต กว่าปกติ ท่านอาจเป็นลมซัก หรือเป็นมะครัวได้	1.85	0.91	พอเข้าใจ
14. การทำงานใน แหล่งกำเนิดคอมพิวเตอร์ เช่น ฝุ่น เสียงดัง ไอระเหยจาก สารเคมี อยู่เป็นประจำจะทำให้เกิด ความเครียด เสียชวัญกำลังใจ ส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลง	2.01	0.84	พอเข้าใจ
15. การทำงานชั่วชาต จำเจ เป็นผลด้ กะ หรือทำงานในห้องคนเดียว โดยไม่มีโอกาสติดต่อ กับเพื่อนร่วมงาน อาจเป็นโรคประสาท ติดสุรา หรือสารเสพติดได้	1.77	0.96	พอเข้าใจ
16. เมื่อ ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมเกินค่ามาตรฐานที่กำหนดและ การควบคุมทางด้านวิศวกรรม ไม่เพียงพอที่จะป้องกันได้ ท่านจำเป็นต้อง เลือกใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม	2.14	0.79	พอเข้าใจ
17. ท่านเคยได้รับ การฝึกอบรม เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล และเข้าใจ ความจำเป็นในการใช้ วิธีการใช้ และ จะต้องใช้ PPE. ชนิดใด ได้ตรงกับลักษณะงาน น้ำงหรือไม่	1.79	0.95	พอเข้าใจ

คำาณ	$\bar{X}$	SD	เกณฑ์ การรับรู้
18. ท่านทราบ วิธีการใช้ อุปกรณ์เครื่องซ่อมบำรุงแบบ SCBA และ ปฏิบัติถูกต้อง เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น เกิดเพลิงไฟมี ก๊าซร้าย	1.46	1.00	พอร์ช
19. เมื่อเกิดอุบัติเหตุเพลิงไฟมี หรือ ก๊าซคลอริน เกิดการรั่วเกินระดับที่ จะควบคุมได้ ท่าน ได้รับทราบ การแจ้ง เหตุฉุกเฉิน หรือ ได้ยิน สัญญาณเตือนภัยดังขึ้น บ้างหรือไม่	1.48	1.00	พอร์ช
20. การเดินเครื่องโรงไฟฟ้าและ FGD อย่างมีประสิทธิภาพสูง และ ตรวจสอบ ตามระยะเวลาที่กำหนด จะช่วยลดมลพิษที่ออกจาก ปล่องสู่บรรยากาศ เช่น ฝุ่นละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ได้	2.21	0.78	พอเข้าใจ
21. ท่านทราบ การควบคุม อันตรายจากสิ่งแวดล้อมที่ทำงาน ต้องควบคุมที่แหล่งกำเนิดของมลพิษ ควบคุมทางผ่านของมลพิษ และ ควบคุมที่ตัวของผู้ปฏิบัติงานเอง บ้างหรือไม่	2.24	0.78	พอเข้าใจ
22. ท่านทราบ วิธีการควบคุม ฝุ่นถ่านหิน ฝุ่นปืนถ่าน โดยการ Spray น้ำบนสายพานลำเลียง การใช้รอกดฝุ่น หรือใช้น้ำฉีดถังพ่น ถนน รวมทั้งซ่อมแซม Cover สายพานลำเลียง บ้างหรือไม่	1.60	0.92	พอเข้าใจ
23. ท่านทราบ วิธีการควบคุม นำทิ้งจากการระบายน้ำท่อเย็นเข้า ได้ Hera และจากระบบผลิตน้ำ(Neutralization Pit) โดยการสูบส่ง ไปปักเก็บในบ่อตักตะกอน แล้วสูบกลับมาใช้ใหม่ บ้างหรือไม่	1.37	0.93	พอร์ช
24. ท่านทราบ มาตรการควบคุม การระบายน้ำก๊าซซัลเฟอร์. ออกจาก ปล่องโรงไฟฟ้าได้ไม่เกิน 6 – 15 ตัน / ชม. ตามช่วงเวลาต่างๆ และตามหมู่บ้านต่างๆ จะต้อง ควบคุมไม่ให้เกิน 780 ไมโครกรัม / ลูกบาศก์เมตร / ชม. บ้างหรือไม่	1.61	0.95	พอเข้าใจ
25. ท่าน ได้รับทราบ ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียด ในการดำเนินงาน ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ที่จะนำมาใช้ใน การควบคุม ก๊าซซัลเฟอร์ฯ. และคุณภาพน้ำทิ้ง เพื่อมิให้เกิด พลังงานต่อชุมชน บ้างหรือไม่	1.29	0.87	พอร์ช

ผู้ปฏิบัติงานจะกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มงาน มีคะแนนการรับรู้อันตราจากสิ่งแวดล้อม ในการทำงาน เฉลี่ยเท่ากับ 43.95 คะแนน จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 12.86 คะแนน

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญในการปฏิบัติงานพบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้เกี่ยวกับ กฎหมายและปีกัยทั่วไป นโยบายและเป้าหมายด้านความปลอดภัยสุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม ควบคุมความสูญเสีย (MSM.) และรับรู้นโยบายการใช้และดูแลรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ติดประกาศตามบอร์ดของหน่วยงาน อยู่ในระดับพอเข้าใจ แสดงว่า ผู้ปฏิบัติงานจะให้ความสนใจข่าวสารที่ติดประกาศในหน่วยงานของตนเองเป็นอย่างดี และซึ่งรับรู้เกี่ยวกับแผนควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ต้องควบคุม ตรวจวัด และปฏิบัติร่วมกันทุกหน่วยงาน อยู่ในระดับพอเข้าใจ ซึ่งแหล่งข้อมูลสามารถรับรู้ได้หลายทาง เช่น จากผู้บังคับบัญชา บันทึกรายงานการประชุม วารสารสิ่งพิมพ์ หรือการสนทนากฎหมายในงานที่ต้องทำประจำร่วมกัน ส่วนการรับรู้ที่ค่อนข้างต่ำ อยู่ในระดับพอรู้ คือรับรู้เกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การระบายน้ำทิ้งของโรงไฟฟ้าน้ำแม่เมาะ ที่รับรู้ได้จากรายงานการประเมินผลการดำเนินงาน (PA) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 1.00 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88

การศึกษาในเรื่องการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับพอเข้าใจ เกี่ยวกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่เกิดขึ้นในโรงไฟฟ้าน้ำแม่เมาะ เช่น อันตรายจาก เสียงดัง แสง ก้าชชัดเพอร์ไ/doออกไซด์ รังสี อุณหภูมิ ความร้อน ความเครียด และรับรู้ถึงแหล่งอันตรายของสารมลพิษ เช่น ฝุ่น และก้าชชัดเพอร์ไ/doออกไซด์ โดยเฉพาะการรับรู้เกี่ยวกับอันตรายของ เสียง และแสง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 2.35 และ 2.34 ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ในระดับพอรู้ คือ การรับรู้เกี่ยวกับอันตรายของฝุ่นต่อสุขภาพ และการรับรู้เกี่ยวกับผลการตรวจวัดปริมาณสารมลพิษต่างๆ ในสถานที่ทำงาน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ 1.22 และ 1.25 คะแนน

การศึกษาในเรื่องวิธีการป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างรับรู้ในระดับพอเข้าใจ ได้แก่ การเดินคร่องให้มีประสิทธิภาพสูง การตรวจเชื่อมตามระยะเวลาที่กำหนดจะช่วยลดมลพิษที่ออกจากปล่องสูบบารุงาสและ การป้องกันที่ตัวพนักงานโดยการเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมสม่ำเสมอการตรวจสภาพแวดล้อมเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ส่วนการรับรู้ในระดับพอรู้ ได้แก่ การได้รับแจ้งเตือนภัยหรือได้ยินเสียง警笛 เตือนภัยดังขึ้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน และการรับรู้วิธีการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยหายใจแบบ SCBA สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และ 1.46 คะแนน ตามลำดับ

การศึกษาการรับรู้ในเรื่อง วิธีการหรือมาตรการควบคุมอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ซึ่งคงมีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน อยู่ในระดับพอเข้าใจ ได้แก่ การรับรู้วิธีการควบคุมฝุ่นค่านหิน ฝุ่นปีกัย และมาตรการควบคุมก้าชชัดเพอร์ไ/doออกไซด์ ส่วนการรับรู้ในเรื่องวิธีการควบคุมคุณภาพน้ำทิ้ง และการดำเนินงานในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 อยู่ในระดับพอรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.37 และ 1.29 คะแนน ตามลำดับ

การวิเคราะห์ระดับการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มงาน จากคะแนนคำตอบข้อข้อ 25 ข้อ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 43.95 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.86 จากนั้นทำการแบ่งระดับการรับรู้โดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X} \pm 1 S.D.$ แบ่งระดับการรับรู้ออกเป็น 3 ระดับ ดังตารางที่ 4.3

การรับรู้ในระดับต่ำ 0 - 31 คะแนน (คะแนนต่ำสุด 13 คะแนน)

การรับรู้ในระดับปานกลาง 32 - 56 คะแนน

การรับรู้ในระดับสูง 57 - 75 คะแนน (คะแนนสูงสุด 71 คะแนน)

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับการรับรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD
1. ระดับต่ำ 0 - 31 คะแนน	52	18.4	23.94	5.37
2. ระดับปานกลาง 32 - 56 คะแนน	176	62.4	44.61	6.59
3. ระดับสูง 57 - 75 คะแนน	54	19.2	61.04	3.75
รวม	282	100	43.95	12.86

จากตารางที่ 4.3 อธิบายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 62.4 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.16 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.59 ส่วนการรับรู้ในระดับสูง และในระดับต่ำ มีจำนวนใกล้เคียงกันร้อยละ 19.2 และ ร้อยละ 18.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. กองการผลิต 1, 2, 3	43.75	12.82
2. กองซื้อเพลิงถ่านและน้ำ	45.02	12.62
3. กองซีล์ฟานและเครื่องกำจัดก๊าซชั้ตเพอร์ไอดอกไซด์	43.65	13.23
คะแนนเฉลี่ย	43.95	12.86

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่าง ผู้ปฏิบัติงานกะที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน พนวักกุณตัวอย่างกองเชื้อเพลิงถ่านและน้ำ มีค่า คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 45.02 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.62 สูงกว่ากุณกอง การผลิต 1, 2 ,3 และกุณกองซึ่งเป็นแหล่งเครื่องกำจัดก๊าซชัดเจอร์ไดออกไซด์ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย ใกล้เคียงกัน คือ 43.75 และ 43.65 คะแนน ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่าง ผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน พนวักกุณตัวอย่างที่มีอายุงานมากกว่า 15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.28 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.38 ต่วนกุณตัวอย่างที่มีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 37.00 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.00

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้อันตรายจาก สิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามอายุงาน

อายุงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. น้อยกว่า 5 ปี	37.00	19.00
2. 6 – 10 ปี	43.95	11.72
3. 11 – 15 ปี	43.52	12.66
4. มากกว่า 15 ปี	44.28	13.38
คะแนนเฉลี่ย	43.95	12.86

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่าง ผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานที่แตกต่างกัน พนวักกุณตัวอย่างที่ทำงานทึ่งในและนอกห้องควบคุม เครื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 47.54 คะแนน สูงกว่ากุณตัวอย่างที่ทำงานนอกห้องควบคุม เครื่อง และที่ทำงานในห้องควบคุมเครื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.09 และต่ำสุด 40.92 คะแนน ตามลำดับ อนิจัยได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะกุณตัวอย่างที่มีลักษณะงานทำงานทึ่งในและนอกห้องควบคุมเครื่อง มีโอกาสสัมผัสกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อม ได้น้อยครั้งกว่าลักษณะงานอื่น จึงทำให้มีการรับรู้เรียนรู้ อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในงานที่ปฏิบัติ หรือได้สัมผัสกับอันตรายด้วยตนเอง ทำให้มีความระมัดระวังมากกว่าลักษณะงานอื่น

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. ในห้องควบคุมเครื่อง	40.92	11.96
2. นอกห้องควบคุมเครื่อง	43.09	12.90
3. ในและนอกห้องควบคุมเครื่อง	47.54	12.82
คะแนนเฉลี่ย	43.95	12.86

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 268 คน พนวจกกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการด่ายอดข้อมูลจากผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรม รายงาน การประชุม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 48.79 คะแนน เป็นเพราะข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมีความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาตรงกับงานที่ปฏิบัติมากกว่าแหล่งข้อมูลอื่น รองลงมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรู้จากเพื่อนร่วมงาน กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรู้จากบอร์ดติดประกาศ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรู้จากข่าวสารลึกลับมากกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรู้จากสื่อภายนอก มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกันเท่ากับ 37.57 และ 37.53 คะแนน ในขณะกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า ไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 42.17 คะแนน แสดงว่าผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มนี้มีความสนใจ รับรู้ เรียนรู้ อย่าง ไม่เป็นทางการด้วยตนเอง

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล	$\bar{X}$	S.D.
1. เพื่อนร่วมงาน	42.46	11.94
2. ผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรม รายงาน	48.79	11.74
3. ข่าวด่วนแม่เมะ ข่าวประชาสัมพันธ์	37.57	14.94
4. บอร์ดติดประกาศ บอร์ดนิทรรศการ	41.93	11.96
5. สื่อภายนอก วิทยุ โทรทัศน์	37.53	12.44
6. ไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	42.17	18.91
คะแนนเฉลี่ย	44.16	12.87

3. พฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานกะ

การศึกษาพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่คือ ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ต่อตนของ คำานาชื่อย่อที่ 1-10 ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตามวิธีการควบคุม มาตรการควบคุม และการมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน คำานาชื่อย่อที่ 11-20 ผู้วิจัยได้รวมรวมข้อมูล แล้วนำมาประมวลผลทางสถิติ และประเมินผลกระทบพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเกณฑ์พฤติกรรมการปฏิบัติ ในการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ จากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

คำานา	$\bar{X}$	SD	พฤติกรรม การปฏิบัติ
1.ท่าน ได้ปฏิบัติตาม ขั้นตอนการปฏิบัติงาน กดปุ่มความปลอดภัย คำเตือน เครื่องหมาย (Safety Sign) ต่างๆ อย่างเคร่งครัด	2.23	0.68	เก็บทุกครั้ง
*2.ท่าน หลีกเลี่ยง ที่จะต้อง เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ที่มี ฝุ่นฟูง หรือบริเวณที่มีเสียงดัง เสมอ	1.35	0.91	เก็บทุกครั้ง
3.เมื่อต้องตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องจักรที่มีเสียงดัง ท่าน ได้สวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันหู เช่น ปลั๊กอุดหู หรือ ครอบหู เสมอ	2.25	0.80	เก็บทุกครั้ง
4.ทุกครั้งที่พบว่า อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เกิดการ ชำรุด ท่าน จะต้องนำไปเปลี่ยน หรือ เมิกใหม่ ทุกครั้ง	2.37	0.79	เก็บทุกครั้ง
*5.เมื่อเข้ามาปฏิบัติงาน ในพื้นที่ แล้ว ลืม สวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน ส่วนบุคคล ท่าน จึงรีบเร่ง ทำงานนั้นให้เสร็จ โดยเร็ว	1.51	1.00	นานๆ ครั้ง
*6.หน้ากากกรองอากาศ หรือ Filter ที่ท่าน ใช้งานประจำนานๆ ท่าน ได้ นำมาซักล้าง และซักงาน ให้ได้นานที่สุด	2.06	1.06	นานๆ ครั้ง
7.ท่าน ได้ สวมใส่ รองเท้านิรภัย เมื่อเข้าไปในสถานที่ทำงาน ที่อาจ ถูกวัตถุกระแทก กลิ้ง หล่นทับ หรือถูกสารเคมีตก	2.68	0.62	เป็นประจำ
*8.ท่าน เลือกใช้ หน้ากากกรองอากาศ แบบ 3M (Particulate) กับ งานที่ต้องสัมผัส ไօระเหยสารเคมี	1.16	1.07	เก็บทุกครั้ง
9.ท่าน ได้ สวมใส่ ปลั๊กอุดหู อย่างถูกหลักวิธี โดยดึงใบหูไปด้าน หลังก่อน แล้วจึงหมุนปลั๊กอุดหูเข้าไปทุกครั้ง	2.08	0.98	เก็บทุกครั้ง

คำถ้าม	$\bar{X}$	SD	พฤติกรรม การปฏิบัติ
10. หลังการปฏิบัติงานแล้วเสร็จท่านได้ ทำความสะอาด หมวด นิรภัย และจัดเก็บรักษา ไว้อย่างดี	1.96	0.89	เก็บบุกครั้ง
11. ท่านใส่ใจศิดตาม คุณภาพอากาศ เช่น ลดกำลังผลิตเมื่อ SO_2 สูง เกินพิกัด Spray น้ำบนสายพานถ่านขี้ถ้า ลดผู้นั้น หรือเดินระบบ ระบายน้ำอากาศในห้องเก็บสารเคมีที่ ท่านเกี่ยวข้อง เสมอ	1.93	0.98	เก็บบุกครั้ง
12. ท่านเฝ้าระวังการปล่อย น้ำทิ้ง ลง Main Drain จากระบบน้ำหล่อ เย็นให้เตา ระบบ Cooling น้ำล้างขี้ถ้า มีดล้าง FGD น้ำทิ้ง Neutralize โดย แข็งให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ เสมอ	1.53	1.16	เก็บบุกครั้ง
*13. เมื่อพบ อุปกรณ์ที่ชำรุด เช่น ผู้น้ำขี้ถ้า Transport รัว ผู้น้ำถ่านรัว หรือ Pump ชำรุดมีเสียงดัง ท่านฝ่ากจะต่อไป แข็งช่อง	1.46	1.20	เก็บบุกครั้ง
14. ท่าน ปิดประตู เข้า-ออก ทุกครั้ง เพื่อป้องกัน ผู้น้ำ หรือ เสียงดัง จากเครื่องจักรอุปกรณ์เข้ามานะในห้องทำงาน	2.62	0.67	เก็บบุกครั้ง
*15. ท่านนำอุปกรณ์เครื่องจักรเข้าใช้งานก่อน แล้วล็อค ตรวจสอบ สภาพภายใน เช่น ปิดฝ่า Cover , Save Guard , Manhole	1.92	1.22	นานๆ ครั้ง
*16. เมื่อพบเห็นเพื่อนร่วมงาน ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎความ ปลอดภัย ท่านได้แนะนำให้แก้ไขภายในห้องทำงานแล้วเสร็จ	1.39	0.92	เก็บบุกครั้ง
17. ท่านได้ หยุดอยู่ สอนงาน ในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในการ ทำงาน ความปลอดภัย หลังจากที่มีการประชุม หรือรายงาน	1.44	0.95	นานๆ ครั้ง
18. ท่านได้มี ส่วนร่วม ซ้อมแผนฉุกเฉิน ทุกครั้งที่มีการฝึกซ้อม แผนประจำปี หรือได้ ช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน	1.58	0.92	เก็บบุกครั้ง
19. ท่านได้ จัดสภาพแวดล้อม ในสถานที่ทำงาน อาคารให้เป็น ระเบียบอยู่เสมอ เช่น ร่วมทำ 5 S & MSM เป็นประจำ	1.82	0.88	เก็บบุกครั้ง
20. ท่านได้ ตรวจสอบ บริเวณสถานที่ทำงาน และรายงาน ตาม ระยะเวลาที่กำหนด เช่น เสียงดัง ผู้น้ำ แสงสว่าง การระบายน้ำ อากาศไม่เพียงพอ กลิ่นก๊าซ และสัญญาณเตือนภัย (Alarm)	1.92	0.93	เก็บบุกครั้ง

* หมายถึงคำถ้ามเชิงนิเทศ

ผู้ปฏิบัติงานจะกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มงาน มีค่าคะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่ง
แวดล้อมในการทำงาน เฉลี่ยเท่ากับ 36.86 คะแนน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน และมีค่าความเบี่ยง
เบนมาตรฐานเท่ากับ 6.82 คะแนน

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการป้องกันอันตรายต่อตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ปฏิบัติเป็นประจำ เกี่ยวกับการสวมใส่รองเท้านิรภัยเมื่อเข้าไปในสถานที่ทำงาน ที่อาจได้รับอันตราย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.68 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 กลุ่มตัวอย่างได้ปฏิบัติก่อนทุกครั้ง เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย คำเตือน เครื่องหมาย (Safety Sign) และการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ส่วนคำแนะนำที่น่าสนใจ คือการเลือกใช้หน้ากากกรองอากาศ แบบ 3M (Particulate) กับงานที่ต้องสัมผัสกับไออกไซด์เชมี กลุ่มตัวอย่างตอบว่า ได้ปฏิบัติก่อนทุกครั้ง ซึ่งเป็นการเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ผิดประเภท แสดงว่าซึ่งมีผู้ปฏิบัติงานจะส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเลือกใช้อุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เหมาะสมกับลักษณะงาน หรืออาจเป็นเพราะอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นใช้งาน จึงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันเท่าที่มีอยู่

การศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมหรือมาตรการควบคุม พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ปฏิบัติก่อนทุกครั้ง เกี่ยวกับการใส่ใจ เฝ้าระวัง และป้องกันอันตรายจากลมพิษทางอากาศ เช่น ก๊าซชัลเฟอร์ไฮดออกไซด์ ฝุ่นละอองต่างๆ เสียงดัง รวมทั้งการปล่อยน้ำทึบ ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเสมอ การศึกษาพฤติกรรมในเรื่องการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบว่า ได้มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม และตรวจสอบบริเวณสถานที่ทำงาน เช่น ร่วมทำกิจกรรม 5 ส. หรือ MSM. รวมทั้งร่วมซ้อมแผนฉุกเฉินประจำปี ได้มีการปฏิบัติก่อนทุกครั้ง ส่วนคำแนะนำที่น่าสนใจคือ เมื่อพบว่าอุปกรณ์ที่ชำรุด เช่น ฝุ่นขี้ถ้ารั่วขณะ Transport หรือฝุ่นถ่านรั่ว Leak ตามสายพาน Pump ชำรุดมีเสียงดัง ได้ฝ่ากากต่อไปแข็งช่อง กลุ่มตัวอย่างตอบว่าปฏิบัติก่อนทุกครั้ง ซึ่งในการทำงานที่ถูกต้องผู้ปฏิบัติงานควรมีความตระหนักในการแก้ไขภัยทันทีที่พบ ดังนั้นจึงควรแข็งช่องทันที และคำเตือนเมื่อพบเห็นเพื่อนร่วมงาน ผ้าฝุ่น หรือไม่ปฏิบัติ ตามกฎความปลอดภัย ท่านได้แนะนำให้แก่ในภายหลังจากน้ำแล้วเสร็จ กลุ่มตัวอย่างตอบว่าปฏิบัติก่อนทุกครั้ง ซึ่งในการทำงานที่ถูกต้อง ผู้ปฏิบัติงานควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรก (Safety First) ดังนั้น จึงควรตักเตือนให้รับแก้ไข เช่น ให้นำอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมาสวมใส่ทันที

การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานจะกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มงาน จากคะแนนค่าตอบข้อซึ่ง 20 ข้อ ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทั้งกัน 36.86 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.82 จากนั้นทำการแบ่งระดับพฤติกรรมโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X} \pm 1 S.D.$ แบ่งระดับพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ ดังตารางที่ 4.9

พฤติกรรมป้องกันในระดับต่ำ 0 - 30 คะแนน (คะแนนต่ำสุด 19 คะแนน)

พฤติกรรมป้องกันในระดับปานกลาง 31 - 43 คะแนน

พฤติกรรมป้องกันในระดับสูง 44 - 60 คะแนน (คะแนนสูงสุด 57 คะแนน)

ตารางที่ 4.9 แสดงระดับพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระดับพฤติกรรมป้องกัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD
1. ระดับต่ำ 0 - 30 คะแนน	40	14.2	26.48	2.94
2. ระดับปานกลาง 31 - 43 คะแนน	192	68.1	36.27	3.51
3. ระดับสูง 44 - 60 คะแนน	50	17.7	47.42	2.89
รวม	282	100	36.86	6.82

ตารางที่ 4.9 ระบุรายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานจะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลางมีจำนวนร้อยละ 68.1 มีค่าคะแนนเฉลี่ย 36.27 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.51 รองลงมา มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายอยู่ในระดับสูงร้อยละ 17.7 และระดับต่ำร้อยละ 14.2

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการป้องกัน อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามสถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. กองการผลิต 1, 2, 3	37.98	6.76
2. กองเชื้อเพลิงถ่านและน้ำ	34.26	6.68
3. กองข้าวและเครื่องกำจัดแมลงไฟอุตสาหกรรม	36.29	6.57
คะแนนเฉลี่ย	36.86	6.82

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน พบร่วกคุณตัวอย่างที่ทำงานในกองการผลิต 1, 2, 3 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 37.98 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.76 รองลงมาคือ กองช่างแล้วเครื่องกำเนิดก้าวซัลเฟอร์ไไฮด์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.29 คะแนน และกองเรือเพลิงฉ่านและน้ำมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 34.26 คะแนน

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุงานแตกต่างกัน พบร่วกคุณตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงาน 6 – 10 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานมากกว่า 15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน อยู่ระหว่าง 37.08 - 37.67 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงาน 11 – 15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 35.99 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.02 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวนตัวอย่างน้อย (3 คน) จึงทำให้ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายสูงเท่ากับ 15.28

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามอายุงาน

อายุงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. น้อยกว่า 5 ปี	37.67	15.28
2. 6 – 10 ปี	37.22	6.48
3. 11 – 15 ปี	35.99	7.02
4. มากกว่า 15 ปี	37.08	6.71
คะแนนเฉลี่ย	36.86	6.82

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน พบร่วกผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในและนอกห้องควบคุมเครื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 38.91 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.04 รองลงมาคือ ลักษณะงานที่ทำงานในห้องควบคุมเครื่อง กับลักษณะงานที่ทำงานนอกห้องควบคุมเครื่อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียง กือ 35.97 และ 35.82 คะแนน ตามลำดับ

**ตารางที่ 4.12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมป้องกันอันตราย
จากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามลักษณะงาน**

ลักษณะงาน	$\bar{X}$	S.D.
1. ในห้องควบคุมเครื่อง	35.97	6.38
2. นอกห้องควบคุมเครื่อง	35.82	6.60
3. ในและนอกห้องควบคุมเครื่อง	38.91	7.04
คะแนนเฉลี่ย	36.86	6.82

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน พบรากุณฑ์ตัวอย่างที่ได้รับทราบจากแหล่งข้อมูลคือ ผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรม และรายงาน มีการปฏิบัติตามวิธีการป้องกันอันตรายต่อตนเอง และการปฏิบัติตามวิธีการหรือมาตรการควบคุมอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 39.05 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.69 รองลงมา มีค่าคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ได้แก่ กุณฑ์ตัวอย่างที่ได้รับทราบจากบอร์ดติดประกาศ จากเพื่อนร่วมงาน จากข่าวคุุนแม่เม้า ข่าวสารประชาสัมพันธ์ และกุณฑ์ตัวอย่างที่ไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนกุณฑ์ตัวอย่างที่ได้รับจากสื่อภายนอก มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด 33.20 คะแนน

**ตารางที่ 4.13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมป้องกัน
อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามแหล่งข้อมูล**

แหล่งข้อมูล	$\bar{X}$	S.D.
1. เพื่อนร่วมงาน	35.77	5.86
2. ผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรม รายงาน	39.05	6.69
3. ข่าวคุุนแม่เม้า ข่าวสารประชาสัมพันธ์	35.52	7.91
4. บอร์ดติดประกาศ บอร์ดนิทรรศการ	36.14	7.17
5. สื่อภายนอก วิทยุ โทรทัศน์	33.20	6.91
6. ไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	35.67	5.47
คะแนนเฉลี่ย	36.91	6.76

4. เปรียบเทียบการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่าคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.14 พบว่า การรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า สถานที่ทำงานแตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ ผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มงาน ได้รับรู้ สนใจ ติดตาม ประกาศเรื่องนโยบาย ด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และควบคุมความสูญเสีย ได้รับรู้เรื่องกฎหมาย ปลอดภัยทั่วไปของโรงไฟฟ้า และได้รับรู้เรื่องนโยบายการใช้และคุณลักษณะพื้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่คิดประกาศในสถานที่ทำงานของตนเอง จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานกะทั้ง 3 กลุ่มงาน มีการรับรู้ อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อม
ในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มี สถานที่ทำงานแตกต่างกัน

สถานที่ทำงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	70.503	35.251	0.212	0.809
ภายในกลุ่ม	279	46415.70	166.365		
รวม	281	46486.20			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.15 พบว่าการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า อายุงานแตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน เป็นพระผู้ปฏิบัติงานกะส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป ตามอายุการเดินเครื่อง โรงไฟฟ้า ทำให้มีการรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ได้จากการประสบการณ์หรือการสัมผัสตัวชี้ตัวอย่าง รวมทั้งจากการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยของฝ่ายการผลิตเองที่เคยมีการจัดให้กับผู้ปฏิบัติงานบางส่วน ดังนั้นจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน มีการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

**ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อม
ในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน**

อายุงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	172.910	57.637	0.346	0.792
ภายในกลุ่ม	278	46313.29	166.595		
รวม	281	46486.20			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.16 พบว่าการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ลักษณะงานแตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน อนิมายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานทึ่งในระยะอกห้องควบคุมเครื่องจะมีโอกาสสรับรู้ และสัมผัสกับอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานมากกว่า อิกทึ่งซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบงานสูงกว่า ทำให้มีการรับรู้ข่าวสารในงานที่รับผิดชอบ และเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานนอกห้องควบคุมเครื่อง หรือที่ทำงานในห้องควบคุมเครื่องเพียงอย่างเดียว ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน จึงมีการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน

**ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อม
ในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน**

ลักษณะงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	1946.929	973.464	6.098	0.003
ภายในกลุ่ม	279	44539.27	159.639		
รวม	281	46486.20			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.17 พนวจการรับรู้อันตรายจากสิ่ง แวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 4 ที่ว่าแหล่งข้อมูลที่ แตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางตรงจากศูนย์บังคับบัญชา การฝึกอบรม รายงาน การประชุม รายงานผลการตรวจวัดปริมาณความเข้มข้นของมวลสารต่างๆ ทำให้มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มอื่น ที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านเดียว เช่น จากการสนทนากุญแจกับเพื่อนร่วมงาน จากบอร์ดติดประกาศ หรือบอร์ดนิทรรศการ จากข่าวคุ่นเมือง ข่าวประชาสัมพันธ์ หรือจากศูนย์ภายนอก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ในขณะกลุ่มตัวอย่างที่ตอบไม่เคยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร (6 คน) ส่วนหนึ่ง อาจมีความสนใจรับรู้ และเรียนรู้ปัญหา ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหาจาก การสัมผัสด้วยประสบการณ์หรือหน้าที่ของตนเอง ทำให้มีค่านเฉลี่ยคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่ง แวดล้อมในการทำงาน ค่อนข้างสูงตามไปด้วย

**ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อม
ในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน**

แหล่งข้อมูล	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	4317.170	863.434	5.673	0.000
ภายในกลุ่ม	262	39876.25	152.199		
รวม	267	44193.42			

5. เปรียบเทียบพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีสถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีสถานที่ทำงาน ปัจจัยส่วนบุคคล และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.18 พบว่า พฤติกรรมป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า สถานที่ทำงานแตกต่างกัน สร้างผลต่อพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน อนึ่ง ได้ว่า สถานที่ทำงานของแต่ละกลุ่มงานมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานกะจึงแตกต่างกันออกไป สรุปให้ผู้ปฏิบัติงานกะมีพฤติกรรมในการป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมที่ได้รับแตกต่างกัน เช่น กองการผลิต 1, 2, 3 และกองขี้แล้งและเครื่องกำจัดก้าชชัดเพอร์ไ/do/ok ไซด์ มีอุปกรณ์เครื่องจักรขนาดใหญ่ใช้งานหลายชนิด มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อนหลายขั้นตอน สรุปให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในการทำงานจากกระบวนการผลิตหลายด้าน เช่น เสียงดัง ความร้อน การรั่วของไอน้ำ ความเย็น ความสั่นสะเทือน ฝุ่น细腻 จำกัดการ Transport และขนถ่ายลงสายพานที่ถูกทำลายไปทั้งฝุ่นทินปูน กลิ่นก้าชชัดเพอร์ไ/do/ok ไซด์ เป็นต้น จึงมีส่วนสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานกะทั้ง 2 กลุ่ม มีพฤติกรรมในป้องกันอันตรายที่มีผลกระทบต่อตนเอง มีความใส่ใจ เฝ้าระวังในกระบวนการ กระบวนการผลิตสูงกว่า ผู้ปฏิบัติงานกะกองเรือเพลิงถ่านและน้ำ ที่มีกระบวนการผลิตไม่ซับซ้อน และมีปัญหาสิ่งแวดล้อมในการทำงานเฉพาะระบบ เช่น ฝุ่นถ่านหินจากระบบถ่านถ่ายสายพานถ่าน ฝุ่นปูนขาว กลิ่นไออกไซด์สารเคมีจากการผลิตน้ำ และเสียงดังจากอุปกรณ์เครื่องจักรขนาดเล็กเท่านั้น ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานกะทั้ง 3 กลุ่มงาน จึงมีพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน

สถานที่ทำงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	558.050	279.025	6.227	0.002
ภายในกลุ่ม	279	12502.28	44.811		
รวม	281	13060.33			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.19 พบว่าพฤติกรรมป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า อายุงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน ที่เป็นจริงนี้ เพราะ ผู้ปฏิบัติงานกะทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ จากฝ่ายบริหาร เช่น นโยบายด้านความปลอดภัย (MSM) ต้องปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย เครื่องหมาย (Safety Sign) รวมทั้ง ด้านการใช้และดูแลรักษากุญแจอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ต้องปฏิบัติตามเหมือนกัน จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีอายุงานแตกต่างกัน

อายุงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	68.752	22.917	0.490	0.689
ภายในกลุ่ม	278	12991.57	46.732		
รวม	281	13060.33			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจาก สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.20 พบว่าพฤติกรรมป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะงานต่างกัน มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า ลักษณะงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการ ทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานในและนอกห้องควบคุม เครื่อง มีโอกาสสัมผัสกับปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมในการทำงานมากกว่า ทั้งตำแหน่งงานที่สูงกว่า ทำให้ ต้องรับผิดชอบ ตรวจสอบดูแล และติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีพฤติกรรมใน การปฏิบัติสูงกว่า ผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานนอกห้องควบคุมเครื่องหรือผู้ปฏิบัติงานกะที่ทำงานใน ห้องควบคุมเครื่องเพียงอย่างเดียว ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน จึงมีพฤติกรรม ป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายจาก สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีลักษณะงานแตกต่างกัน

ลักษณะงาน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม กายในกลุ่ม	2	567.885	283.942	6.341	0.002
รวม	279	12492.44	44.776		
	281	13060.33			

การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจาก สิ่งแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกะที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน จากตารางที่ 4.21 พบว่าพฤติกรรมป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานกะกลุ่มตัวอย่างที่มีแหล่งข้อมูลต่างกัน มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 8 ที่ว่า แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการ ทำงานของผู้ปฏิบัติงานกะแตกต่างกัน อธิบายได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานกะที่ได้รับข้อมูลจากผู้บังคับบัญชา เช่น การประชุมในเรื่องปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การแนะนำ การสอนงานในเรื่องความ ปลดภัย หรือ จากรายงานการประชุม เช่น ผลการตรวจวัดปริมาณความเข้มข้นของสารมลพิษใน สถานที่ทำงาน หรือ จากการฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามนโยบายด้าน

ความปลอดภัย จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานภาคอุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงว่าผู้ปฏิบัติงานภาคอุ่นอื่นที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารเพียงด้านเดียว เช่น จากเพื่อนร่วมงาน จากข่าวสารประชาสัมพันธ์ และจากสื่อภายนอก ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานภาคที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน จึงมีพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนการรับรู้อันตรายจากสิ่งแวดล้อม ในการทำงาน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานภาคที่มีแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน

แหล่งข้อมูล	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	4317.170	174.232	4.033	0.002
ภายในกลุ่ม	262	39876.25	43.206		
รวม	267	44193.42			

6. ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ จากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ กับ พฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ จากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation) จากตารางที่ 4.22 พบว่าการรับรู้ กับ พฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.502 อธิบายได้ว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ในทางบวก และมีความเข้มข้นของความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ กับ พฤติกรรมการป้องกันอันตรายสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

ตัวแปร	พฤติกรรม
การรับรู้	0.502 *

หมายเหตุ * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2-tailed)

7. สรุปผลการวิเคราะห์ การรับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม ในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ การรับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมใน การทำงาน พนบว่าผู้ปฏิบัติงานจะถูกต้องด้วยมีการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากสิ่ง แวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง จำนวนร้อยละ 62.4 และ 68.1 ตามลำดับ รองลงมา มีการรับรู้และ พฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 19.2 และ 17.7 ตามลำดับ และมีการ รับรู้และพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 18.4 และ 14.2 ตามลำดับ

ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจาก สิ่งแวดล้อมในการทำงาน พนบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.502 กล่าวได้ว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานในทางบวก และมีความ เจริญขึ้นของความสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง

จากการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติ พอสรุปได้ว่า

1. ผู้ปฏิบัติงานจะที่มีลักษณะงาน และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน ส่งผลให้มีการรับรู้ อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกัน
2. ผู้ปฏิบัติงานจะที่มีสถานที่ทำงาน ลักษณะงาน และแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน ส่งผล ให้มีพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานแตกต่างกันด้วย
3. อาชญาณที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลกระทบต่อการรับรู้และต่อพฤติกรรมป้องกันอันตรายจากสิ่ง แวดล้อมในการทำงานให้แตกต่างกัน